

intrusiu de *en-* en lloc de *a-* causaria les variants intermèdies *enjondre*, *enllondre*, *ajondre*. El fet que les formes amb *-j-* no hagin aparegut més que en les zones més rústiques del Nord del Principat, i després de la Revolució Remença, mentre trobem *allondre* en literatura medieval i en textos de la Plana (Rosselló, Mall., Camarasa, JMarc) potser no és aliè a aquest antic divorci. — Per a la relació que hi pot haver amb *alloure*, veg. *LLEURE*.

¹ La *e* i la *o* són difícils de distingir en la lletra molt cursiva d'aquest procés de Pere de Palau, de Camarasa, com comprovo amb un bon microfilm del manuscrit. CaCandi, *MisHiCat.* II, 187, hi va llegir erròniament *alenre*. — ² Publicats a *La Veu del Montserrat* (1879). Tot l'estil i el joc de paraules conceptista els assignen evidentment a l'escola del Rector de Vallfogona, probablement a ell mateix —notem l'alteració *ve a, molt bé, bé a-*, amb diversos sentits— encara que Montoliu en editar el *DAG.* els publica com si fossin en prosa i anònims, i llegint malament dues o tres lletres: «seu fondre» per *s'enfondra* del verb *enfondrar-se*, variant de *enfondrar-se* (usada per Verdaguer, Llorente i algun altre). — ³ Atribuïnt-la a Olesa de Bonesvalls, però potser és de més al Nord: cf. *som volgut* i el mateix *enjondre*. — ⁴ A Mallorca i tot, més aviat es tracta de *j > l*; casos com *llessami*, *lloaxim*, *enllegar*, tenen una explicació particular i algun cas invers com l'ús de *en joc de* per 'en lloc de' és només d'alguns individus de Manacor i d'Esporles (*BDLC* IV, 209) i és visible que hi ajuda o ho provoca una etimologia popular (en un lloc de moltes branques, p. ex., es podria dir que hi ha 'tot un joc de branques').

Enjordiar-se: el fet de no figurar més que en un diccionari mallorquí secundari, i no estar confirmat pels lexicògrafs balears (*DAG.*, *DAMen.*, *AlcM*), junt amb el detall suspecte de ser traduït per *endiosarse*, però explicat per mots catalans d'altre sentit, fa sospitar un barbarisme de gent pagesívola que desguitarra el cast. *endiosarse* pronunciant amb metàtesi *enyosdar-se* (amb *sd > rd* normal a Mall.).

Enjorn, V. *jorn* *Enjós*, V. *jus* *Enjovada*, V. *aljuva* (*anjuba*) *Enjovar*, *enjovat*, V. *jou* *Enjub*, V. *aljub* (i cf. *aljuva*, *anjuba*) *Enjudiciament*, *enjudiciar*, V. *jutge* *Enjullar*, *enjullat*, V. *jull*

Enjúnyer en els dos textos del S. XIII citats per *AlcM* no significa 'afegir' com tradueix aquest sinó 'imposar una pena, afligir', com el ll. *injungere* que aquests textos tradueixen; per al cat. occid. i val. *enjuyir*, V. *junyir*.

Enjupetinat, V. *jupa* (GIPÓ) *Enjús*, V. *jus* *Enjusa*, V. *aljuva* (*anjuba*) *Enlà* 'enlaire, embadalit', V. *en l'àer* (AIRE) (són incomprensibles els dubtes d'*AlcM* sobre l'anàlisi evident d'aquest mot, nota «etimològica» que no deu venir d'En Moll sinó d'algun col·laborador ingenu).

Enlacrar, V. *lacre* *Enlairador*, *enlairament*, *enlairar*, *enlairassar*, *enlairat*, *enlaire*, V. *aire* *Enleis*, *enleix*, V. *elleix* (EIX, ELL) *Enllà* (antigament grafiat *enlà*), V. *lla*, *allà* (ELL) *Enllaç*, *enllaçable*, V. *llaç* *Enllacada*, *enllacaiar*, V. *llac* *Enllaçament*, *enllaçar*, V. *llaç* *Enllacar*, V. *llac* *Enllagastar-se*, V. *llagasta* *Enllagrimar-se*, V. *llàgrima* *Enllaminar*, *enllaminador*, *enllaminament*, *enllaminir*, V. *llami* *Enllanar*, V. *llana* *Enllandar*, V. *llanda* (LLAUNA) *Enllaner*, *enllanet*, V. *enllà* (ELL) *Enllangorir*, V. *llangor* (LÀNGUID) *Enllard*, *enllardador*, *enllardament*, *enllardar*, *enllardissar*, *enllardonar*, *enllardufar*, V. *llard* + *Enllastagar*, V. *enllagastar* (LLAGASTA) *Enllastrar*, V. *llastra* (corregiu en *AlcM* l'err. un *llastre* per una *llastra*) *Enllatada*, *enllatar*, -at, V. *llata* *Enllaunar*, V. *llauna* *Enllautonar*, V. *llautó* + *Enllavassar*, V. *llavar* *Enllejarnar*, V. *llejre* *Enllejiscar*, V. *llejiscós* *Enlleganyar*, V. *lleganya*

ENLLEIR-SE, 'decandir-se, consumir-se', mot comarcal d'algunes zones orientals i balears, d'origen incert, probablement d'un derivat del ll. LAEDÈRE 'ferir', 'perjudicar la salut'. □ 1.ª doc.: c. 1880, *DAG*.

Fabra en el seu diccionari, escrit (sobretot en aquesta mena de mots) amb l'assessorament constant de Ruyra, que va usar-lo més que ningú, el defineix com «consumir-se, decandir-se» i amb les frases «aquest xicot és un dimoni: em fa *enlleir*», «sempre a casa: us *enlleireu!*». S'usa en efecte, en el Maresme, i jo mateix l'havia sentit a vells pescadors de Sant Pol, d'on conservo la nota (1930) «aquest vent ens farà *enlleir* (*enlleir*): és a dir 'ens farà patir, ens farà tornar tarumbes'». El *DAG.* el registrà a Sant Feliu de Guíxols, definit «fondre, consumir-se», amb l'exemple «aquest xicot me fa *enlleir*», i a Eivissa, definit «emmagrir-se, avorrir-se» amb l'exemple «vostè no surt a passeig; sempre a casa, s'*enlleirà*».¹

El va usar sovint Ruyra en les seves obres, des de *Marines i Boscatges* (1902). En part li donà usos que alludien a la salut i les forces, després també d'altres on té més matís figurat i moral. Entre els primers, en una nota privada seva (publicada pel seu íntim Coma i Soley, en la revista «Esplai», abril de 1934): «sóc vell i peresós, i ara *enlleit* per les meves xacres, ara empès per necessitat d'esbargiment ---»; aplicat a una bèstia, «l'avi Mundet pogué girar el sac del mollusc, i, després d'això, l'animal, havent perdut el poder de succió de ses terribles ventoses, *enlleit* i sense forces, no oposà cap resistència», *Pinya de Rosa* II, 225; i aplicant-ho a la navegació i el vent, com el meu pescador santpolenc: «la maror anava creixent --- la *Santa Rita*, pujant, baixant, reversejant, perdia ses forces, s'*enlleïa* al encloterar-se ---», ib. II, 79.

Convindrà també citar alguns exs. entre els dels segon grup: «sa canya des timó no pot restar desemparrada: haï pensat que tu podries encarregar-te'n --- un cop haguem remuntat sa punta, jo tornaré: no t'hi *enlleiràs* gaire», ib. II, 75; «jo experimentava una pesadesa invencible: me semblava que els meus sentits